

**MUNICIPIUL CHIȘINĂU
CONSILIUL COMUNAL CRUZEȘTI**

DECIZIE nr. 3/1 (proiect)
din iulie 2026

***Cu privire la amalgamarea voluntară
a unităților administrativ-teritoriale
Bălțata, Budești, Cimișeni, Cruzești***

În temeiul art. 14 alin. (2) lit. k¹) al Legii nr. 436/2006 cu privire la administrația publică locală și în conformitate cu prevederile art. 8 și 11 a Legii nr. 225/2023 privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale și a pct.25, 39, 40 și 43 din Metodologia de amalgamare voluntară a unității administrativ-teritoriale aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 925/2023, cu respectarea pct.5 și 6 Legii nr. 225/2023 privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale, precum și de metodologia de amalgamare voluntară, ***consiliul comunal Cruzești***

DECIDE:

1. Se aprobă amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale Bălțata, Budești, Cimișeni, Cruzești.
2. Se pune în sarcina dnei Elena Sendrea, secretară a Consiliului comunal Cruzești transmiterea deciziei de amalgamare voluntară și documentele aferente aprobate de Consiliul comunal Cruzești către Primăria satului Budești, selectată în calitate de centru administrativ al unității administrativ-teritoriale amalgamate pentru consolidarea dosarului de amalgamare voluntară.
3. Prezenta decizie intră în vigoare la data includerii în Registrul de stat al actelor locale și poate fi contestată în decurs de 30 de zile de la data comunicării la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

PREȘEDINTELE ȘEDINȚEI

CONTRASEMNAT
SECRETARĂ A CONSILIULUI
COMUNAL CRUZEȘTI

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de decizie „ *Cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale Bălțata, Budești, Cimișeni, Cruzești*”

1. Cauzele care au condiționat elaborarea proiectului , inițiatorii și autorii proiectului

Amalgamarea voluntară reprezintă procesul prin care două sau mai multe unități administrativ-teritoriale decid, prin acord comun, să se unească într-o singură entitate administrativă, pentru a asigura o gestionare mai eficientă a resurselor și servicii publice de calitate mai înaltă.

Analiza procesului de amalgamare voluntară

Procesul presupune:

- consultarea populației și a autorităților locale;
- evaluarea capacităților economice, administrative și sociale ale localităților implicate;
- elaborarea unui plan comun de dezvoltare;
- adoptarea deciziilor oficiale de către consiliile locale;
- reorganizarea administrativă și instituțională.

Amalgamarea urmărește consolidarea administrației publice locale și reducerea fragmentării teritoriale, frecvent întâlnită în localitățile mici cu resurse limitate.

Argumentarea succintă

Procesul este argumentat prin mai multe avantaje:

- **eficiență administrativă sporită** – cheltuielile administrative se reduc prin gestionarea comună a instituțiilor și serviciilor;
- **acces mai bun la finanțare și investiții** – unitățile mai mari au capacitate mai mare de atragere a proiectelor și fondurilor externe;
- **servicii publice îmbunătățite** – infrastructura, educația, sănătatea și utilitățile pot fi dezvoltate mai eficient;
- **dezvoltare regională echilibrată** – localitățile își pot valorifica împreună potențialul economic și uman.

Totuși, procesul poate întâmpina dificultăți legate de diferențele de interese locale, identitatea comunitară sau distribuirea resurselor, motiv pentru care transparența și consultarea cetățenilor sunt esențiale

În conformitate cu Legea nr. 225/2023 privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale și a pct.25, 39, 40 și 43 din Metodologia de

amalgamare voluntară a unității administrativ-teritoriale aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 925/2023:

Articolul 5. Condițiile de bază și criteriile amalgamării voluntare

(1) Amalgamarea voluntară se realizează cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții de bază și criterii:

a) teritoriul UAT amalgamate trebuie să fie continuu;
b) populația UAT amalgamate trebuie să constituie, de regulă, minimum 3000 de locuitori, conform datelor oficiale privind populația furnizate de Biroul Național de Statistică;

c) distanța de la centrul administrativ al UAT amalgamate până la centrul oricărei dintre UAT care o formează nu trebuie să depășească 25 de kilometri, calculată corespunzător drumurilor existente. În cazul comunelor, distanța indicată se calculează până la centrul satului-reședință. Distanța respectivă poate fi mai mare cu 5 kilometri în cazul în care infrastructura drumurilor existentă permite parcurgerea acesteia într-un interval de timp de maximum 30 de minute.

(2) UAT amalgamate pot fi formate din UAT de nivelul întâi care fac parte din diferite UAT de nivelul al doilea. În acest caz, UAT amalgamată intră în componența UAT de nivelul al doilea în care se află centrul administrativ al UAT amalgamate.

(3) În cadrul amalgamării voluntare, UAT de nivelul întâi din componența unităților teritoriale autonome cu statut juridic special pot fi comasate doar cu alte UAT de nivelul întâi din componența unității teritoriale autonome respective.

Articolul 6. Criteriile de selectare a centrului administrativ al UAT amalgamate

(1) Selectarea centrului administrativ al UAT amalgamate are loc în temeiul următoarelor criterii:

a) demografie – UAT cu cel mai mare număr de locuitori;
b) capacitate fiscală pe locuitor – UAT cu cea mai mare capacitate fiscală, calculată ca raport între veniturile colectate din impozitul pe venitul persoanelor fizice în UAT respectivă și numărul de locuitori ai acesteia;

c) capacitate de furnizare a serviciilor publice – UAT cu cel mai înalt nivel de conectare a locuitorilor la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

(2) La selectarea centrului administrativ al UAT amalgamate, pentru fiecare dintre criteriile prevăzute la alin. (1) se acordă câte un punct. UAT care obține cel mai mare scor din rândul UAT care participă la procesul respectiv de amalgamare voluntară este selectată în calitate de centru administrativ al UAT amalgamate.

(3) În cazul în care mai multe UAT prevăzute la alin. (2) obțin același scor, se aplică următoarele criterii de departajare, pentru care se acordă câte 0,5 puncte:

a) UAT cu cel mai mare număr de elevi din cadrul instituțiilor de învățământ preșcolar, primar și secundar;

b) UAT cu cel mai mare număr de instituții de învățământ (grădinițe, gimnazii, licee);

c) UAT cu cel mai mare număr al centrelor medicilor de familie.

3. Fundamentarea economico-financiară

Procesul este argumentat prin mai multe avantaje:

- **eficiență administrativă sporită** – cheltuielile administrative se reduc prin gestionarea comună a instituțiilor și serviciilor;
- **acces mai bun la finanțare și investiții** – unitățile mai mari au capacitate mai mare de atragere a proiectelor și fondurilor externe;
- **servicii publice îmbunătățite** – infrastructura, educația, sănătatea și utilitățile pot fi dezvoltate mai eficient;
- **dezvoltare regională echilibrată** – localitățile își pot valorifica împreună potențialul economic și uman.

În rezultatul amalgamării cu Unitățile administrativ-teritoriale menționate supra, vom avea un număr de populație mare și vom beneficia de transferuri estimate, conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 925/2023, transferuri pentru investiții capitale și susținere la bugetul local, valoarea anuală pentru trei ani: 2028, 2029, 2030.

4. Temeiul juridic

Proiectul este elaborat în conformitate cu:

- Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală;
- Legii nr. 225/2023 cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale;
- Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 925/2023 cu privire la aprobarea Metodologiei de amalgamare voluntară a unității administrativ-teritoriale ;

5. Avizarea și consultarea publică

Proiectul a fost întocmit în conformitate cu Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative

6. Concluzii

Amalgamarea urmărește consolidarea administrației publice locale și reducerea fragmentării teritoriale, frecvent întâlnită în localitățile mici cu resurse limitate.